

คำสั่งควบคุมแบบมี ทางเลือกหรือเงื่อนไข

ความหมาย ประเภทของคำสั่งควบคุม
และ นิพจน์ตรรกศาสตร์

OUTLINE

1. ลำดับการทำงานของคำสั่งในโปรแกรม

- ทำงานแบบเรียงลำดับ
- ทำงานแบบมีเงื่อนไข
- ทำงานแบบวนซ้ำ

2. คำสั่งควบคุม

- ประเภทคำสั่งควบคุม
- ความหมายของเงื่อนไข

OUTLINE

3. นิพจน์ตรรกศาสตร์

- ข้อมูลชนิด boolean
- ตัวดำเนินการเชิงสัมพันธ์
- ตัวดำเนินการตรรกะ

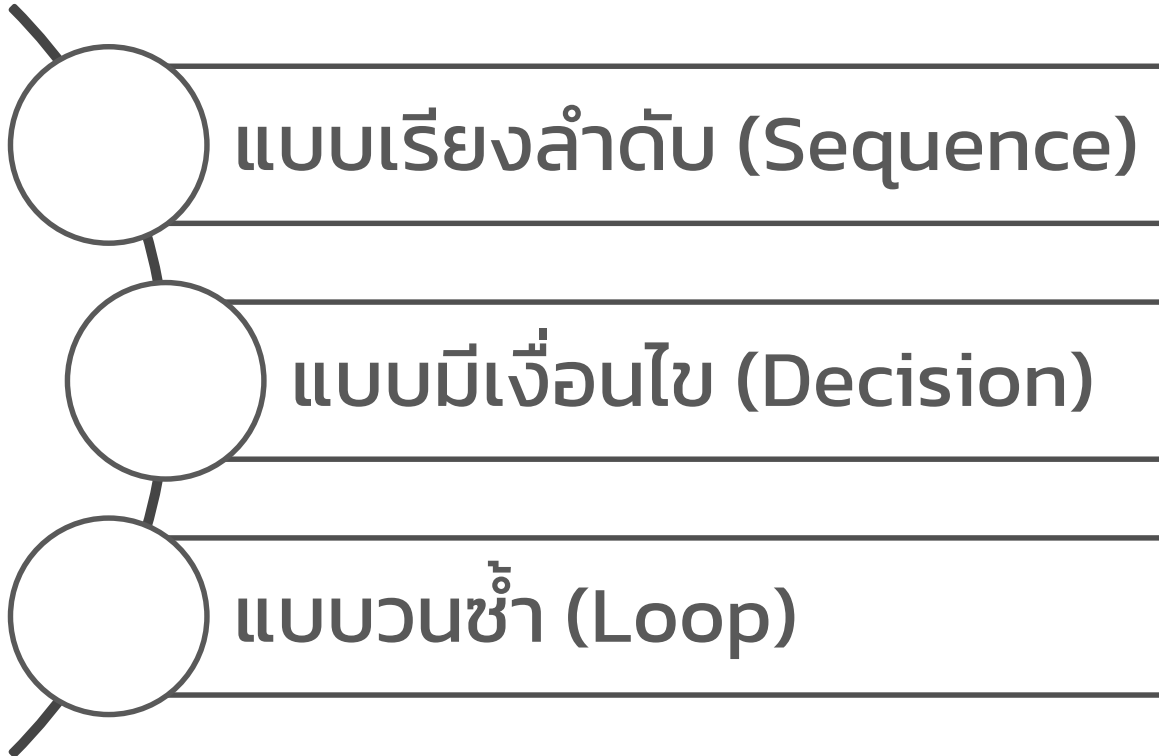
4. คำสั่งการทำงานแบบมีทางเลือกหรือเงื่อนไข

- คำสั่ง if-else
- คำสั่ง switch-case

ลำดับการทำงานของคำสั่งในโปรแกรม

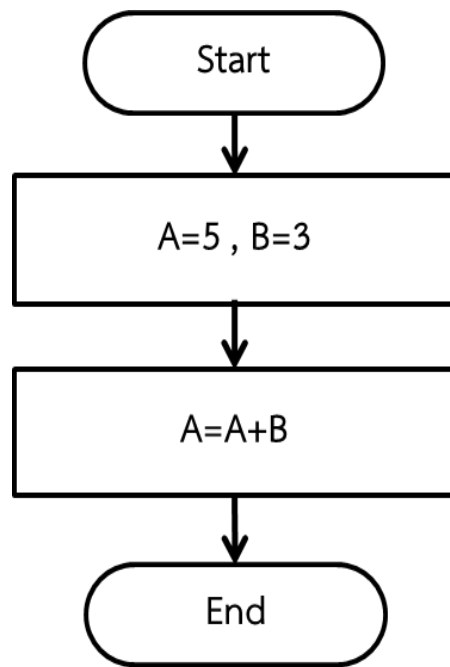
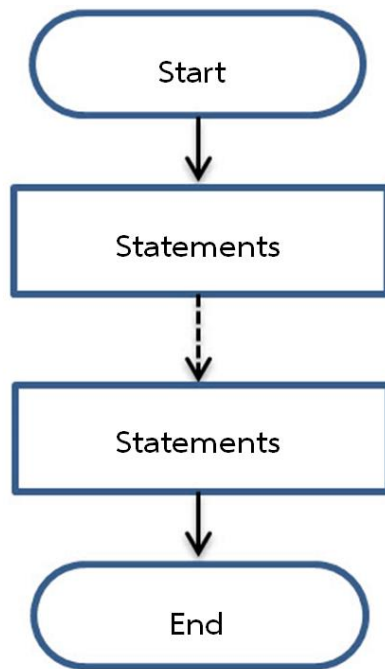
1 ลำดับการทำงานของคำสั่งในโปรแกรม

1.1

การทำงานแบบเรียงลำดับ (Sequence)

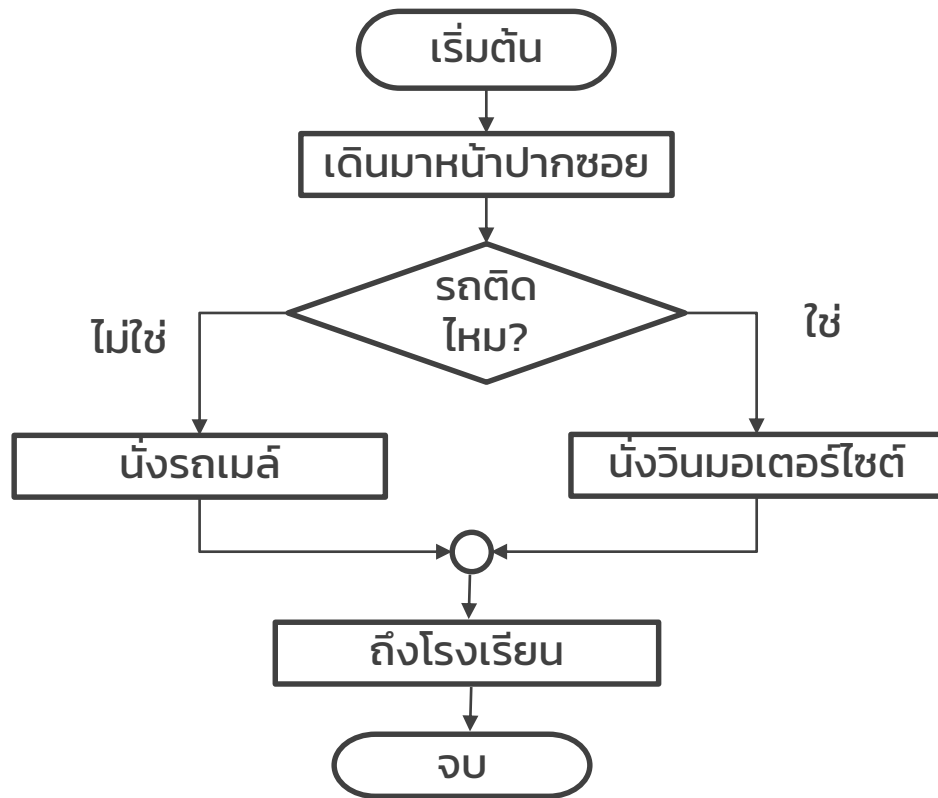
เป็นรูปแบบการเขียนโปรแกรมที่ง่ายที่สุด และไม่มีซับซ้อน มีลำดับการทำงานจากบนลงล่าง มีการทำงานทีละคำสั่งจนจบการทำงาน

1.2

การทำงานแบบมีเงื่อนไข (Decision)

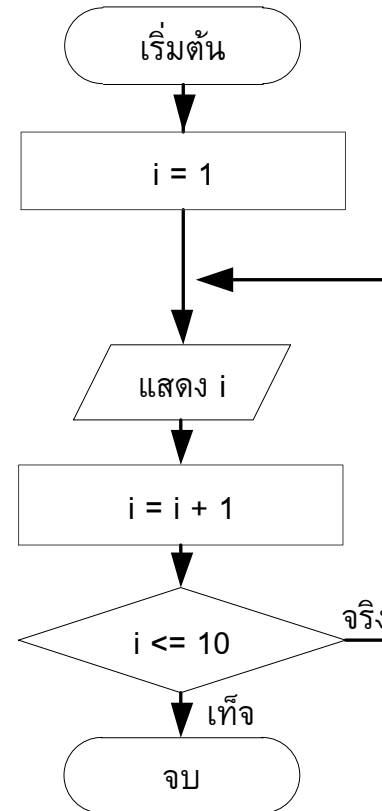
เป็นรูปแบบการเขียนโปรแกรมที่มีทางเลือกเพื่อตัดสินใจซึ่งโปรแกรมจะตรวจสอบเงื่อนไขเพื่อเลือกทิศทางการทำงานของโปรแกรมโดย**เลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่ง**จากสองทางเลือกเท่านั้นคือ

1.3

การทำงานแบบวนซ้ำ (Loop)

การทำซ้ำ (Loop) เป็นรูปแบบการเขียนโปรแกรมที่มีการทำงานใน **ขั้นตอนเดิมซ้ำกันหลายรอบ** ซึ่งการทำงานของโปรแกรมจะมีการตรวจสอบเงื่อนไข เพื่อกำหนดให้เข้าทำงานในลูปหรือออกจากลูปการทำงาน

คำสั่งควบคุม (Control Flow Statements)

2

คำสั่งควบคุม (Control Flow Statements)

คือ กลุ่มคำสั่งที่ใช้ควบคุมการเปลี่ยนแปลงลำดับการทำงาน
ของชุดคำสั่งในโปรแกรม แบ่งได้ 2 ประเภท

2.1 คำสั่งควบคุมที่ *ใช้เงื่อนไข* เป็นองค์ประกอบของคำสั่ง

2.2 คำสั่งควบคุมที่ *ไม่ใช้เงื่อนไข* เป็นองค์ประกอบของคำสั่ง

2

คำสั่งควบคุม (Control Flow Statements)

2.1 คำสั่งควบคุมที่ *ใช้เงื่อนไข* เป็นองค์ประกอบของคำสั่ง

- คำสั่งควบคุมแบบทางเลือก if, if-else, switch-case
- คำสั่งควบคุมแบบทำซ้ำ while, do-while, for

2.2 คำสั่งควบคุมที่ *ไม่ใช้เงื่อนไข* เป็นองค์ประกอบของคำสั่ง

- กลุ่มคำสั่งที่ใช้ร่วมกับคำสั่งควบคุมแบบใช้เงื่อนไข เช่น break, continue และ label
- กลุ่มคำสั่งอื่นๆ เช่น return, exception

ความหมายของเงื่อนไข

เงื่อนไข หมายถึง นิพจน์ทางตรรกศาสตร์ ที่ให้ **ค่าความจริง** (boolean ซึ่งมีค่าเป็น *true* หรือ *false*) แก่คำสั่งควบคุม และคำสั่งควบคุมจะใช้ค่าที่ได้ กำหนดเส้นทางทำงานของโปรแกรม

ตัวอย่างเงื่อนไข

```
int x = 1;  
if (x <= 4) {  
    printf("%d", x);  
}  
x++;
```

ถ้าตรวจเงื่อนไขแล้วเป็นจริง หมายถึง

ค่าของนิพจน์เป็น **true** จะทำให้ทำคำสั่งอย่างหนึ่ง

ถ้าตรวจเงื่อนไขแล้วเป็นเท็จ หมายถึง

ค่าของนิพจน์เป็น **false** จะทำให้ทำคำสั่งอีกอย่างหนึ่ง

นิพนธ์ตรรกศาสตร์

มีค่าเป็น **true** หรือ **false** ซึ่งอาจเกิดได้จาก

1. ข้อมูลชนิด boolean
2. การดำเนินการเปรียบเทียบ (Comparison Operators)
โดยตัวดำเนินการเชิงสัมพันธ์ (Relational Operators)
3. การดำเนินการทางตรรกะ โดยตัวดำเนินการตรรกะ
(Logical operators)

3.1 ข้อมูลชนิด boolean

Boolean เป็นประเภทข้อมูลที่มีได้เพียงสองค่าคือจริง true และเท็จ false เก็บค่าที่เป็นไปได้เพียงสองค่า

- 1 หรือ true สำหรับค่าที่เป็นจริง
- 0 หรือ false สำหรับค่าที่เป็นเท็จ

```
1 #include<stdio.h>
2 #include <stdbool.h>
3 int main(){
4     bool x = true;
5     printf("%d\n", x);
6     printf(x ? "true" : "false");
7     return 0;
8 }
```

ผลการรัน :

```
1
true
```


3.2

ตัวดำเนินการเชิงสัมพันธ์ (Relational Operators)

ชื่อเรียก	เครื่องหมาย	ตัวอย่างการใช้
น้อยกว่า	<	$A < B$
มากกว่า	>	$A > B$
น้อยกว่าหรือเท่ากับ	<=	$A <= B$
มากกว่าหรือเท่ากับ	>=	$A >= B$
เท่ากับ	==	$A == B$
ไม่เท่ากับ	!=	$A != B$

ตัวอย่าง เมื่อให้ $x = 5$, $y = 10$

นิพจน์	ค่าความจริง
$x == y$	เท็จ
$x > y$	เท็จ
$x >= y$	เท็จ
$x <= y$	จริง
$x != y$	จริง
$x * x < y * y$	จริง
$x + y >= x * y$	เท็จ

ตัวอย่างโปรแกรม

ตัวดำเนินการเชิงสัมพันธ์

```
1  #include<stdio.h>
2  int main(){
3      int x=5 ,y=10;
4      printf("%d\n",x>y);
5      printf("%d\n",x<y);
6      printf("%d\n",x>=y);
7      printf("%d\n",x<=y);
8      printf("%d\n",x==y);
9      printf("%d\n",x!=y);
10     return 0;
11 }
```

ผลการรัน :

0
1
0
1
0
1

ลำดับในการดำเนินการ

( )	ตัวดำเนินการทางคณิตศาสตร์
++ - + - !	
* / %	
+ -	
< <= > >=	Relation Operators
== !=	
&&	Logical Operators
= += -= *= /= %=	

นิพจน์ต่อไปนี้เป็นจริงหรือเท็จ

$$2+3+5-1 > 4+5$$

$$9 > 9$$

FALSE

นิพจน์ต่อไปนี้เป็นจริงหรือเท็จ

1

$$2 + 6/2 - 3 + 4*2 == 2*2 + 6$$

2

$$2 + 3 - 3 + 8 == 4 + 6$$

3

10

==

10

TRUE

3.3

ตัวดำเนินการตรรกะ (Logical Operators)

เป็นตัวดำเนินการที่ใช้ประมวลผลนิพจน์ตรรกะในรูปแบบพีชคณิตบูลีน

ตัวดำเนินการ	ความหมาย	ตัวอย่าง
&&	และ (and)	x && y
	หรือ (or)	x y
!	ไม่ (not)	!x

ตัวดำเนินการ **and** และ การประมวลผล

นิพจน์A	นิพจน์B	A&&B
false	false	false
false	true	false
true	false	false
true	true	?

อธิบายตัวดำเนินการ **and**

ถ้านิพจน์ A, B มีค่าเป็นจริงทั้งสองตัว
จะให้ค่า**เป็นจริง**

ถ้านิพจน์ตัวใดตัวหนึ่งเป็นเท็จหรือเป็นเท็จทั้ง
สองตัว จะให้ค่า**เป็นเท็จ**

ตัวดำเนินการ **Or** และ การประมวลผล

นิพจน์ A	นิพจน์ B	$A \parallel B$
false	false	?
false	true	true
true	false	true
true	true	true

อธิบายตัวดำเนินการ or

ถ้า นิพจน์ A, B มีค่าเป็นเท็จทั้งสองตัว
จะให้ค่า เป็นเท็จ

ถ้า นิพจน์ตัวใดตัวหนึ่ง หรือทั้งสองตัว
มีค่าเป็นจริง จะให้ค่า เป็นจริง

ตัวดำเนินการ **not** และ การประมวลผล

นิพจน์ A	นิพจน์ B	!A	!B
false	false	true	true
false	true	true	false
true	false	false	true
true	true	false	false

อธิบายตัวดำเนินการ !

ตัวดำเนินการ “!” จะให้ค่าตรงกันข้ามกับค่าความจริงของนิพจน์นั้นๆ เช่น

ถ้า A มีค่า **เป็น true** แล้ว

!A จะมีค่า **เป็น false**

ตารางสรุปการประมวลผล

ของตัวดำเนินการตรรกะ

นิพจน์A	นิพจน์B	A&&B	A B	!A	!B
false	false	false	false	true	true
false	true	false	true	true	false
true	false	false	true	false	true
true	true	true	true	false	false

กำหนดค่า $A = 5$, $B = 7$
ให้ผู้เรียนหาผลลัพธ์ของนิพจน์ต่อไปนี้

ลำดับ	นิพจน์	ผลลัพธ์
1	$A == B$	False
2	$A != B$	True
3	$A >= B$	False
4	$A > B$	False
5	$A < B$	True
6	$A <= B$	True
7	$(A > B) \&\& (A != B)$	False
8	$(A < B) \parallel (A >= B)$	True
9	$!(A <= B) \&\& (A == B)$	False
10	$!((A == B) \parallel (A > B))$	True

คำสั่งการทำงานแบบมีทางเลือกหรือเงื่อนไข

คำสั่งการทำงานแบบมีทางเลือกหรือเงื่อนไข

4.1 คำสั่ง if-else

- คำสั่งเลือกทำแบบทางเดียว (if)
- คำสั่งเลือกทำอย่างใดอย่างหนึ่ง (if-else)
- คำสั่งเลือกทำเชิงซ้อน (nested-if statement)

4.2 คำสั่ง switch-case

4.1

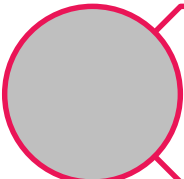
คำสั่ง if-else

1. คำสั่งเลือกทำแบบทางเดียว (if)

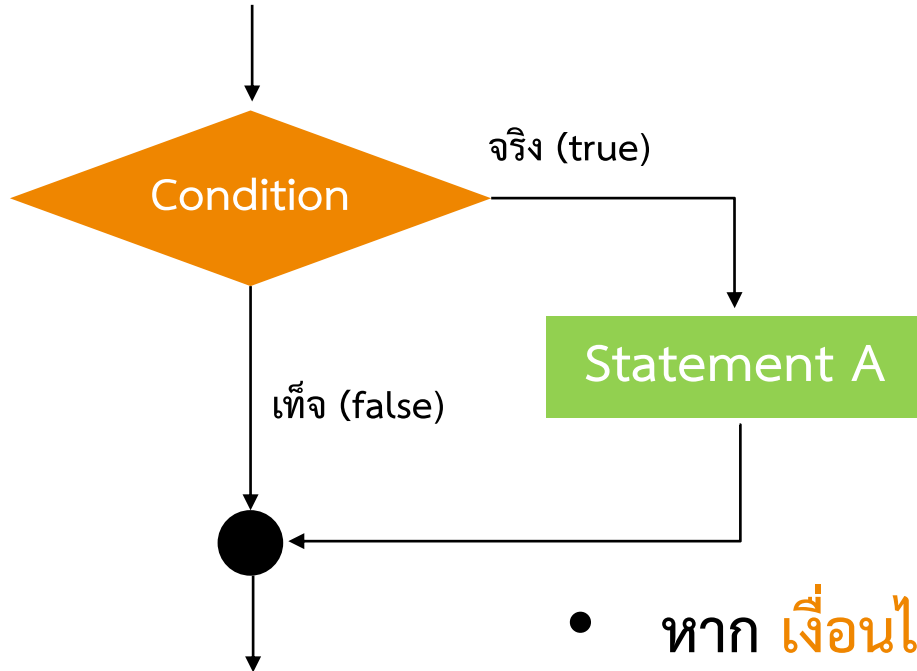
2. คำสั่งเลือกทำอย่างใดอย่างหนึ่ง (if-else)

3. คำสั่งเลือกทำเชิงซ้อน (nested-if statement)

4.1.1

คำสั่งเลือกทำแบบทางเดียว (if)


```
if (condition)
{
    statement A ;
}
```

- หาก **เงื่อนไข** เป็นจริง (ไม่เป็นศูนย์) ทำคำสั่งใน {}
- หากมีคำสั่งเดียวไม่จำเป็นต้องใช้วงเล็บปีกกา

ตัวอย่าง

```
if (age >= 18) {  
    printf ("Teenager\n");  
}  
printf ("good luck");
```

ถ้าค่าในตัวแปร age เป็นค่าต่าง ๆ จะทำให้แสดงผลลัพธ์ดังต่อไปนี้

age = 25

Teenager
good luck

age = 14

good luck

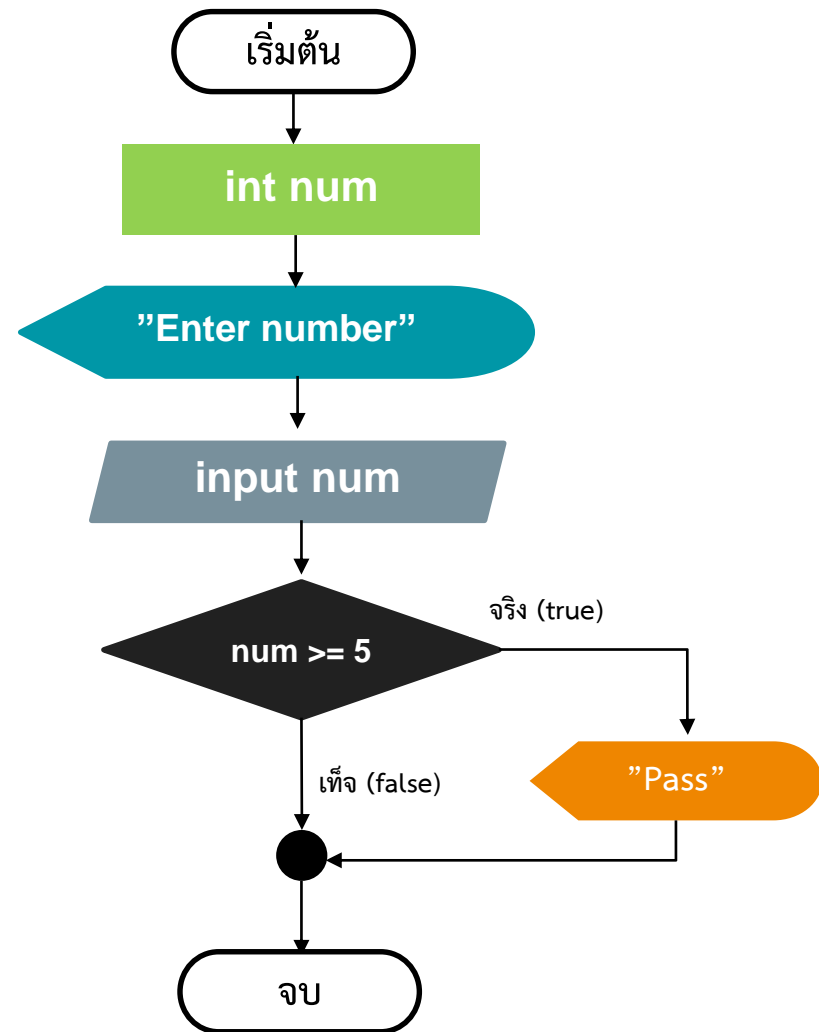
age = 18

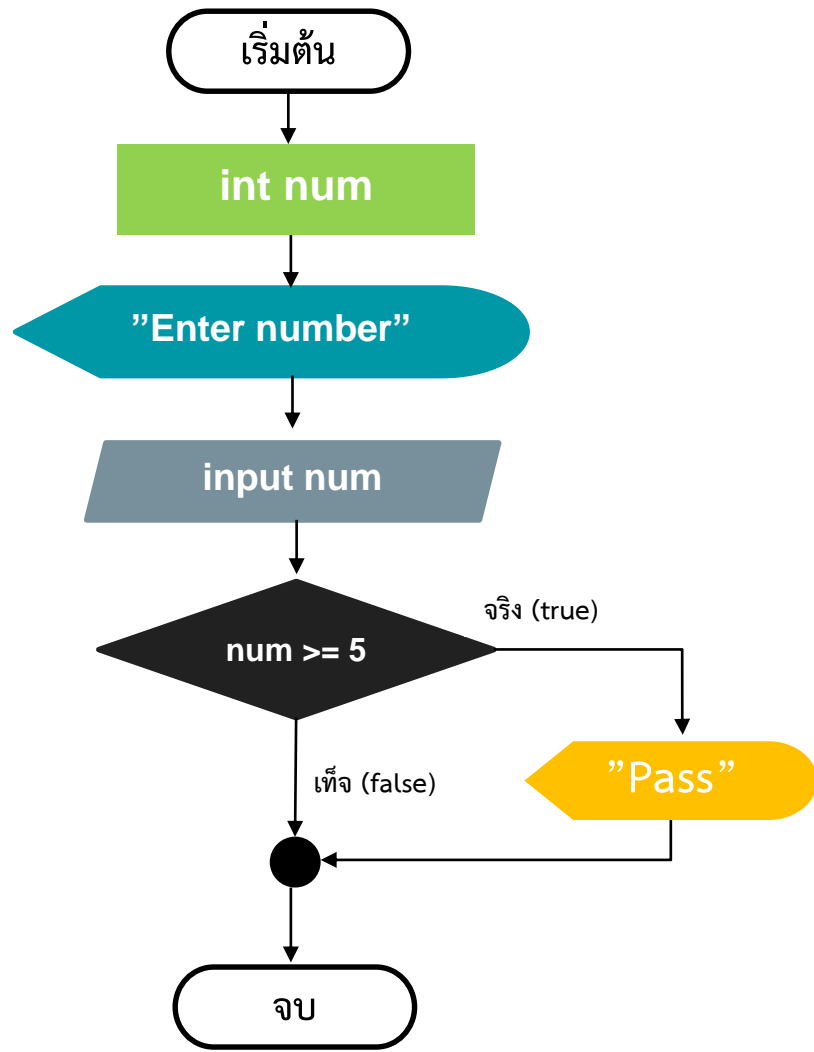
Teenager
good luck

ปัญหา : จงออกแบบขั้นตอนวิธีและเขียนโปรแกรมเพื่อตรวจสอบว่า ถ้าคะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 5 ให้แสดงข้อความว่า "Pass"

Input-Output

Enter number: 8
Pass


```
#include<stdio.h>
int main() {
    int num;
    printf("Enter number: ");
    scanf("%d", &num);
    if (num >= 5) {
        printf("Pass");
    }
    return 0;
}
```

4.1.2

คำสั่งเลือกทำอย่างใดอย่างหนึ่ง (if-else)

```
if (condition)
```

```
{
```

```
    statement 1 ;
```

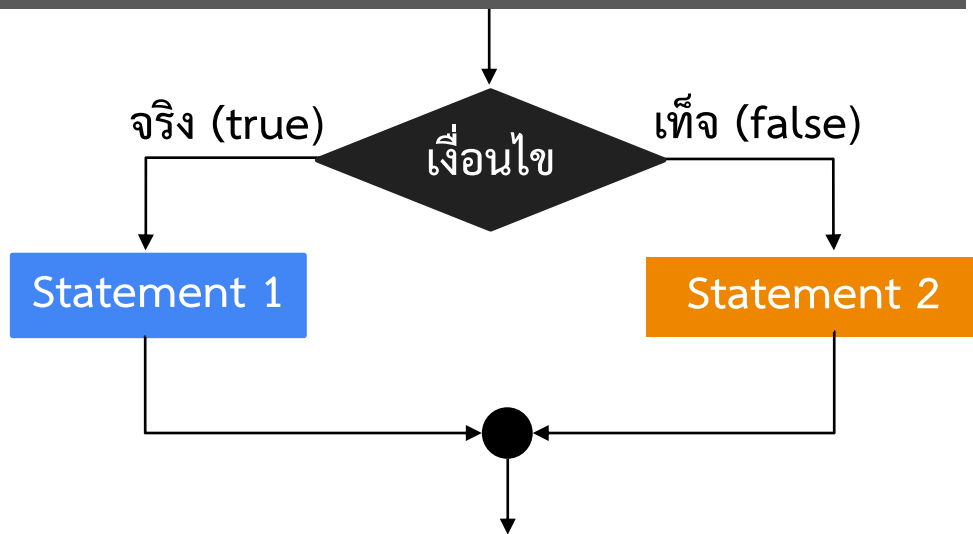
```
}
```

```
else
```

```
{
```

```
    statement 2 ;
```

```
}
```


ถ้าเงื่อนไขเป็นจริงจะทำ
statement 1 แต่ถ้าเงื่อนไขเป็น
เท็จจะทำ statement 2

ปัญหา : จงออกแบบขั้นตอนวิธีและเขียนโปรแกรมเพื่อตรวจสอบว่า

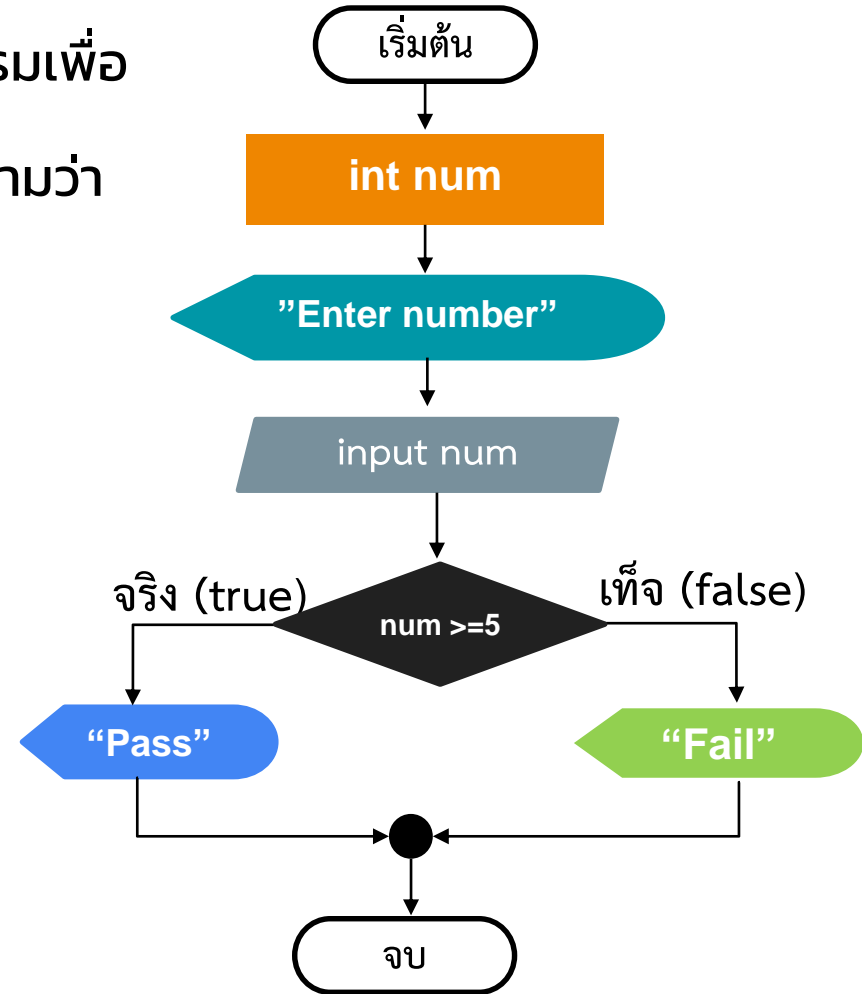
- ถ้าคะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 5 ให้แสดงข้อความว่า "Pass"
- ถ้าน้อยกว่า 5 ให้แสดงข้อความว่า "Fail"

Input-Output

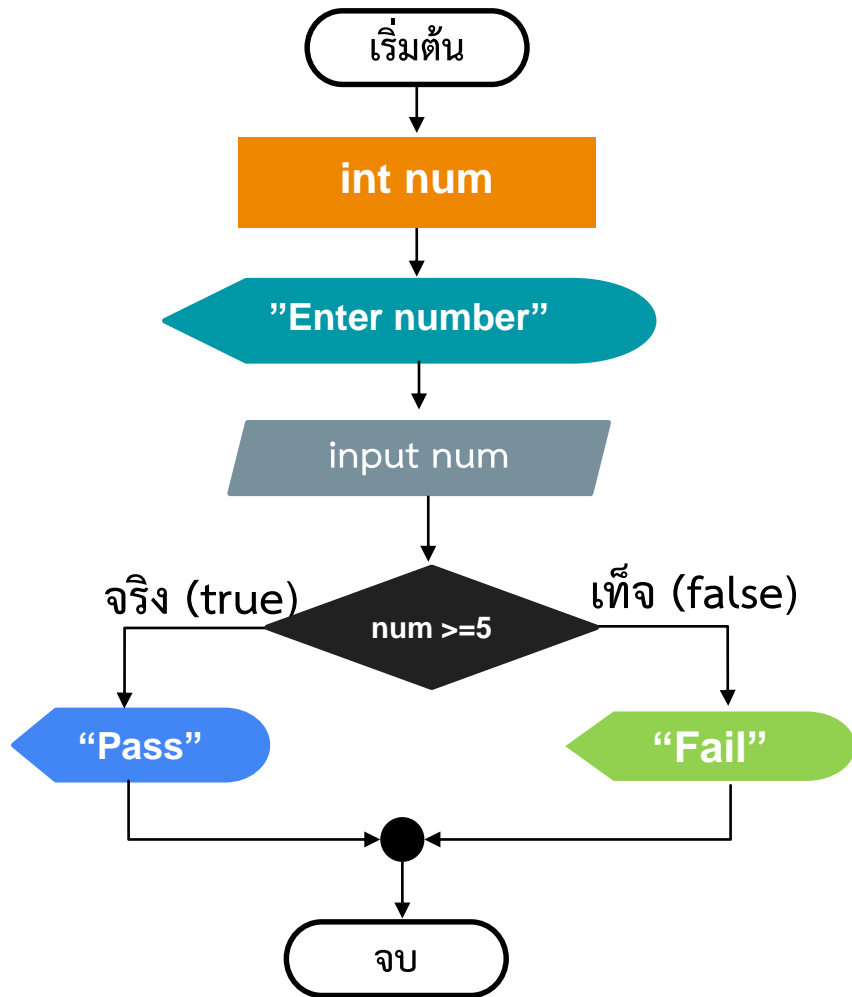
Enter number: 8
Pass

Input-Output

Enter number: 3
Fail

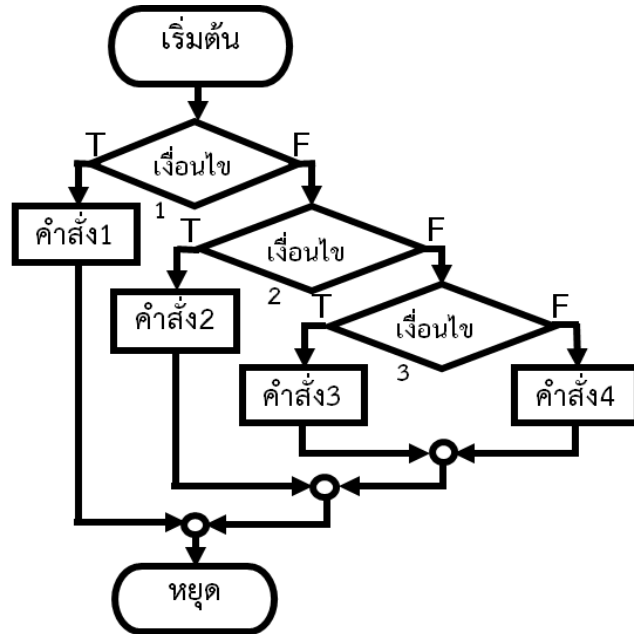
```
#include<stdio.h>
int main()
{
    int num;
    printf("Enter number: ");
    scanf("%d",&num);
    if(num >= 5){
        printf("Pass");
    }
    else{
        printf("Fail");
    }
    return 0;
}
```

ตัวอย่างโปรแกรม if-else

```
#include <stdio.h>
int main()
{
    int x, y;
    scanf("%d %d ", &x, &y);
    if (x > y)
        printf("x is greater than y ");
    else
        printf("x is less than or equal to y ");
    return 0;
}
```

4.1.3 คำสั่งเลือกทำเชิงซ้อน (nested-if statement)

คือ การใช้คำสั่ง **if ซ้อน** อยู่ภายในคำสั่ง if เป็นชั้นๆ เพื่อสร้างทางเลือกของโปรแกรมให้**มีมากกว่า 2 ทางเลือก**


```
if (เงื่อนไขที่1){  
    ชุดคำสั่งที่ 1 ;  
} else if (เงื่อนไขที่ 2) {  
    ชุดคำสั่งที่ 2 ;  
} else if (เงื่อนไขที่ 3) {  
    ชุดคำสั่งที่ 3 ;  
} else {  
    ชุดคำสั่งที่ 4 ;  
}
```

ตัวอย่างการโปรแกรม nested if

```
int main() {
    float  score;
    char  grade;
    scanf("%f ", &score);

    if (score > 100)
        printf(" Score must be less than or equal to 100");
    else if (score >= 80)
        grade = 'G';
    else if (score >= 50)
        grade = 'P';
    else
        grade = 'F';
    printf("\n Grade = %c", grade);
    return 0;
}
```

ตัวอย่าง

```
if (เงื่อนไขที่ 1)
    {คำสั่งที่ 1;...}
else if (เงื่อนไขที่ 2)
    {คำสั่งที่ 2;...}
else if (เงื่อนไขที่ 3)
    {คำสั่งที่ 3;...}
else
    {คำสั่งที่ 4;...}
```

คำถาม

1. คำสั่งที่2 จะกระทำ เมื่อเงื่อนไข1,2,3 เป็นอย่างไร?
เมื่อเงื่อนไขที่ 1 เป็นเท็จ และเงื่อนไขที่ 2 เป็นจริง
2. คำสั่งที่4 จะกระทำ เมื่อเงื่อนไข1,2,3 เป็นอย่างไร?
เมื่อเงื่อนไขที่ 1, 2 และ 3 เป็นเท็จ
3. ถ้าเงื่อนไข 1 เท็จ และ เงื่อนไข 2 และ 3 เป็นจริง
โปรแกรมจะทำคำสั่งใดบ้าง?
คำสั่งที่ 2 เพียงคำสั่งเดียว
4. หากเงื่อนไขเป็นจริงทั้งหมด?
จะทำคำสั่งแรก คือ คำสั่งที่ 1 เพียงคำสั่งเดียว

จงเขียนโปรแกรมตัดเกรดจากคะแนนสอบ (X) เงื่อนไข

คะแนน 80-100 เกรด A

คะแนน 70-79 เกรด B

คะแนน 60-69 เกรด C

คะแนน 50-59 เกรด D

คะแนน < 50 เกรด F

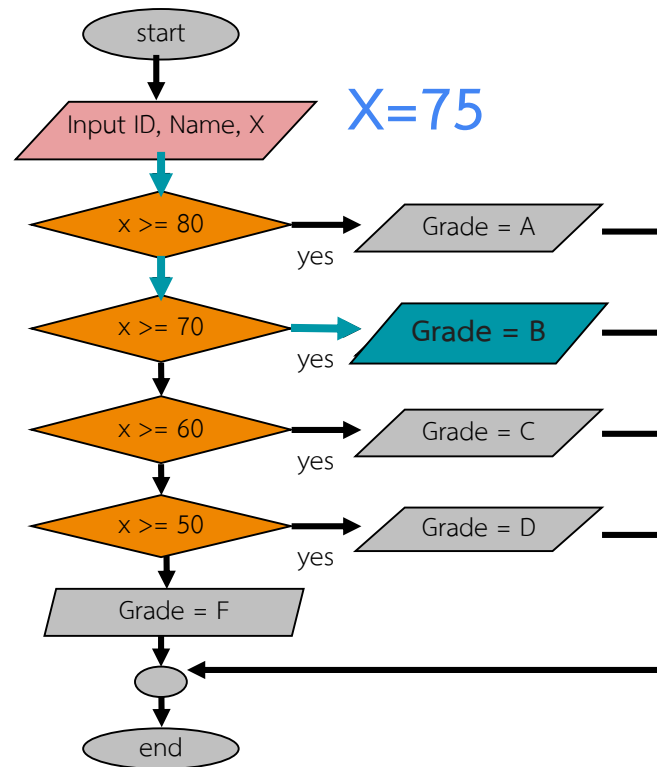
ผลลัพธ์

Enter ID: 64004100

Enter Name: Wannakarn

Enter X (0-100): 75

Grade = B

จงเขียนโปรแกรมตัดเกรดจากคะแนนสอบ (X)

เงื่อนไข

คะแนน 80-100 เกรด A

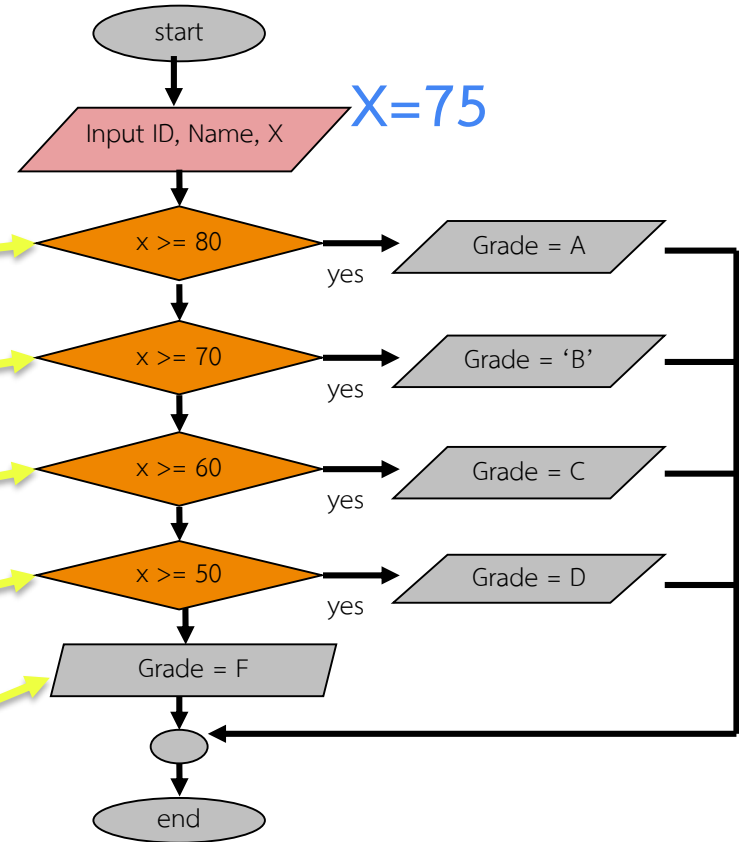
คะแนน 70-79 เกรด B

คะแนน 60-69 เกรด C

คะแนน 50-59 เกรด D

คะแนน < 50 เกรด F

```
if (X >= 80)
    printf ("Grade = A");
else if (X >= 70)
    printf ("Grade = B");
else if (X >= 60)
    printf ("Grade = C");
else if (X >= 50)
    printf ("Grade = D");
else
    printf ("Grade = F");
```


จงเขียนโปรแกรมตัดเกรดจากคะแนนสอบ (X)

เงื่อนไข

คะแนน 80-100 เกรด A

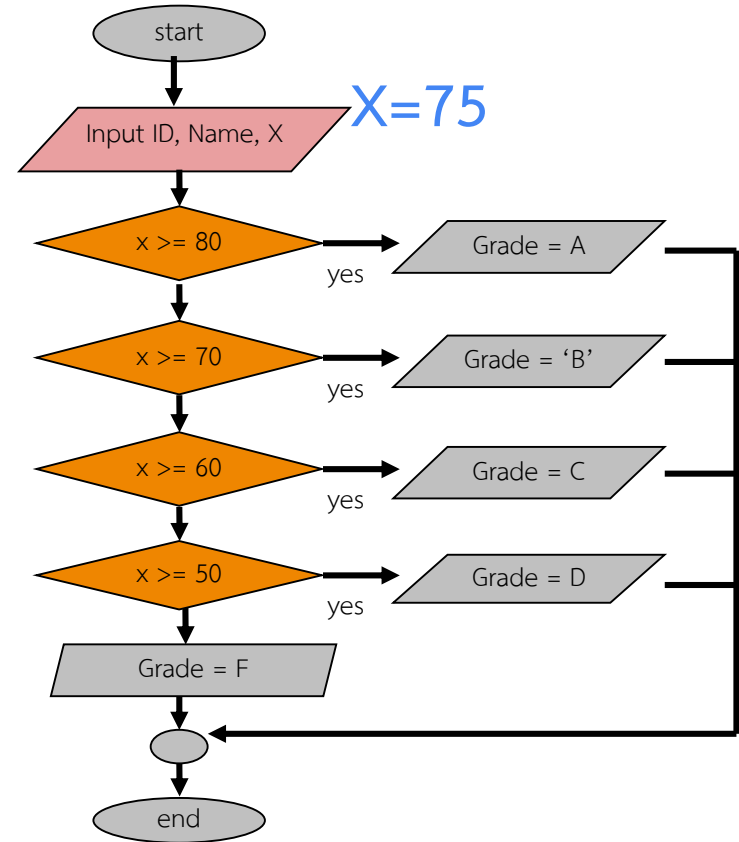
คะแนน 70-79 เกรด B

คะแนน 60-69 เกรด C

คะแนน 50-59 เกรด D

คะแนน < 50 เกรด F

```
if (X >= 80 && X <= 100)
    printf ("Grade = A");
else if (X >= 70 && X <= 79)
    printf ("Grade = B");
else if (X >= 60 && X <= 79)
    printf ("Grade = C");
else if (X >= 50 && X <= 59)
    printf ("Grade = D");
else
    printf ("Grade = F");
```


4.2 คำสั่ง switch-case

เป็นคำสั่งตรวจสอบค่าทางคณิตศาสตร์ที่เป็นเลขจำนวนเต็ม(ข้อมูลชนิด int) หรืออักขระ(char) กับ ค่าคงที่หลัง case

ถ้าตรงกับค่าใน case ใด ก็จะทำคำสั่งที่อยู่หลัง case นั้น และคำสั่งหลังทุก case ถัดมาโดยไม่ตรวจสอบอีก ถ้าต้องการทำคำสั่งหลัง case เดียว ให้เพิ่มคำสั่ง break เป็นคำสั่งสุดท้ายใน case นั้น

ถ้าไม่ตรงกับค่าใน case ใด จะทำคำสั่งหลังคำสั่ง default

4.2

คำสั่ง switch-case

switch (ตัวแปร)

{

case ค่าคงที่ 1:

คำสั่งที่ 1;

คำสั่งที่ n;

case ค่าคงที่ 2 :

คำสั่งที่ 2 ;

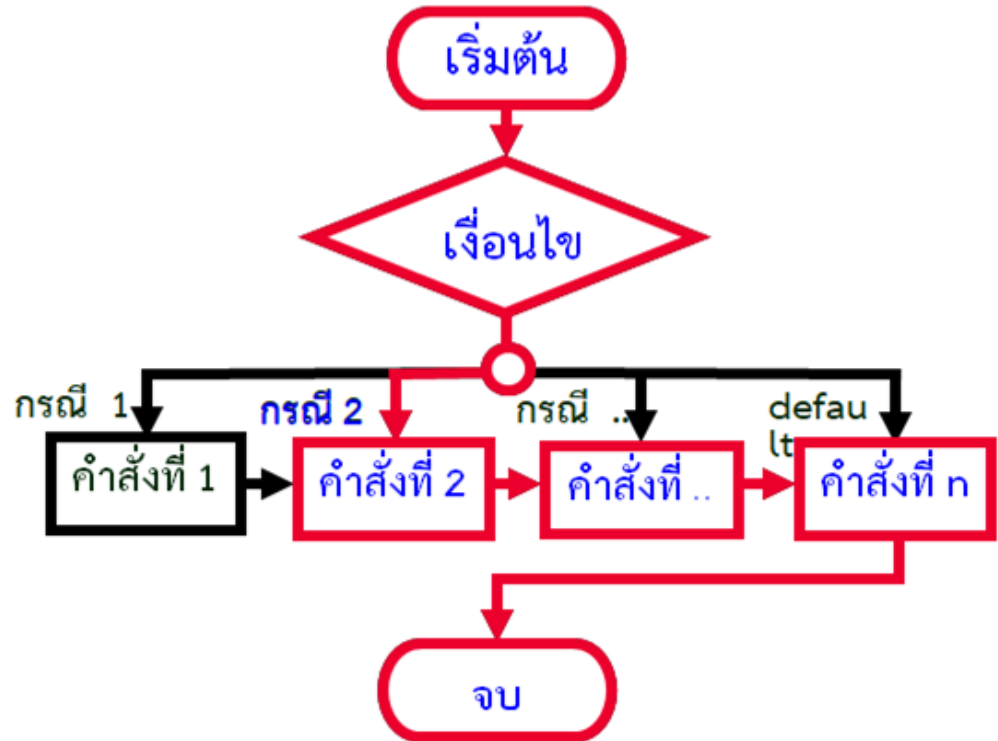
คำสั่งที่ n ;

default :

คำสั่งที่ 3 ;

คำสั่งที่ n ;

}

4.2

คำสั่ง switch-case

```
#include <stdio.h>
int main()
{
    int num=2;
    switch(num+1)
    {
        case 1:
            printf("Case1: Value is: %d", num);
        case 2:
            printf("Case2: Value is: %d", num);
        case 3:
            printf("Case3: Value is: %d", num);
    }
    return 0;
}
```

ผลลัพธ์

Case3: Value is: 3

4.2

คำสั่ง switch-case

```
#include <stdio.h>
int main()
{
    int num=2;
    switch(num+1)
    {
        case 1:
            printf("Case1: Value is: %d", num);
            case 1:
                printf("Case1: Value is: %d", num);
            case 2:
                printf("Case2: Value is: %d", num);
            case 3:
                printf("Case3: Value is: %d", num);
        }
    return 0;
}
```

ERROR

ตัวอย่าง

จงเขียนโปรแกรมแสดงเลข 1 2 และ 3 เป็นภาษาอังกฤษ

```
#include<stdio.h>
int main()
{
    int c;
    printf("Enter integer 1 or 2 or 3 : ");
    scanf("%d",&c);
    switch(c)
    {
        case 1: printf("ONE\n");
        case 2: printf("TWO\n");
        case 3: printf("THREE\n");
    }
    return 0;
}
```

ต้องใช้คำสั่ง break; มาช่วย

ผลลัพธ์

Enter integer 1 or 2 or 3 : 3

THREE

ผลลัพธ์

Enter integer 1 or 2 or 3 : 2

TWO

THREE

← ไม่ต้องการ

ผลลัพธ์

Enter integer 1 or 2 or 3 : 1

ONE

TWO

THREE

} ไม่ต้องการ

คำสั่ง break

- คำสั่ง break จะใช้สำหรับการควบคุมการกระทำ โดยบังคับการกระทำ
- บ่อยครั้งที่จะใช้คำสั่ง break เป็นคำสั่งสุดท้ายในแต่ละ case
- หากไม่มีคำสั่ง break ในชุดคำสั่งของ case ไต โปรแกรมจะทำงานต่อไป ในคำสั่งของ case ถัดๆไป ด้วยจนจบ

switch (variable or an integer expression)

```
{    case ค่าที่ 1 : คำสั่งที่ 1; break;
      case ค่าที่ 2 : คำสั่งที่ 2; break;
      case ค่าที่ 3 : คำสั่งที่ 3; break;
      case ... .. break;
}
```

switch (ตัวแปร)

{

case ค่าคงที่ 1 :
คำสั่งที่ 1 ;
คำสั่งที่ n ;

break;

case ค่าคงที่ 2 :
คำสั่งที่ 2 ;
คำสั่งที่ n ;
break;

default :
คำสั่งที่ 3 ;
คำสั่งที่ n ;

}

กรณีใช้
break

ผังงาน

เริ่มต้น

เงื่อนไข

กรณี 1

คำสั่งที่ 1

break

กรณี 2

คำสั่งที่ 2

break

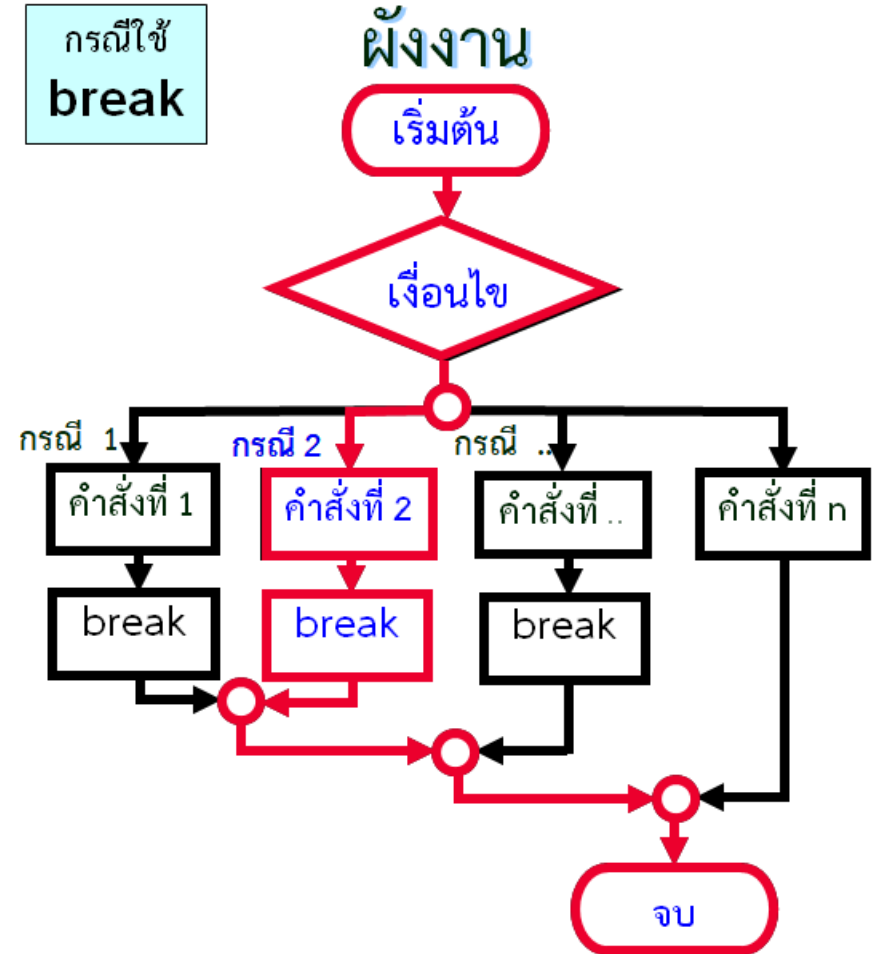
กรณี ..

คำสั่งที่ ..

break

คำสั่งที่ n

จบ

ตัวอย่าง (ต่อ)

```
#include<stdio.h>
int main()
{
    int c;
    printf("Enter integer 1 or 2 or 3 : ");
    scanf("%d",&c);
    switch(c)
    {
        case 1: printf("ONE\n");
                break;
        case 2: printf("TWO\n");
                break;
        case 3: printf("THREE\n");
                break;
    }
    return 0;
}
```

ผลลัพธ์

Enter integer 1 or 2 or 3 : 3

THREE

ผลลัพธ์

Enter integer 1 or 2 or 3 : 2

TWO

ผลลัพธ์

Enter integer 1 or 2 or 3 : 1

ONE

ถ้าป้อนเลข 4 เข้าไปในโปรแกรมจะเกิดอะไรขึ้น ?

คำสั่ง default

- **default** เป็นคำสั่งวน
- **default** เป็นอีกกรณีหนึ่งในคำสั่ง switch-case มักวางไว้เป็นกรณีสุดท้าย
- ในกรณีที่ตรวจสอบแล้วพบว่า นิพจน์ มีค่าไม่ตรงกับ **case** ใดๆเลยข้างต้น โปรแกรมจะเข้าไปทำงานในส่วนของ **default**
- ไม่จำเป็นต้องใส่ **break** หลังชุดคำสั่งของ **default**

ตัวอย่าง (ต่อ)

```
#include<stdio.h>
int main()
{
    int c;
    printf("Enter integer 1 or 2 or 3 : ");
    scanf("%d",&c);
    switch(c)
    {
        case 1: printf("ONE\n");
                break;
        case 2: printf("TWO\n");
                break;
        case 3: printf("THREE\n");
                break;
        default: printf("Out of range");
    }
    return 0;
}
```

ผลลัพธ์

Enter integer 1 or 2 or 3 : 4
Out of range

คำสั่ง return

- คือคำสั่งที่ใช้ในการออกจากฟังก์ชันหรือโปรแกรม

ผลลัพธ์

```
Enter integer 1 or 2 or 3 : 1
ONE
```

ผลลัพธ์

```
Enter integer 1 or 2 or 3 : 2
TWO
Goodbye
```

```
#include<stdio.h>
int main()
{
    int c;
    printf("Enter integer 1 or 2 or 3 : ");
    scanf("%d",&c);
    switch(c)
    {
        case 1: printf("ONE\n");
                return 0;
        case 2: printf("TWO\n");
                break;
        case 3: printf("THREE\n");
                break;
        default: printf("Out of range");
    }
    printf("Goodbye");
    return 0;
}
```


สรุปคำสั่งควบคุมแบบมีทางเลือกหรือเงื่อนไข

ค่าของนิพจน์ตรรกศาสตร์

มีค่าเป็น **true** หรือ **false** ซึ่งอาจเกิดได้จาก

1. ข้อมูลชนิด boolean
2. การดำเนินการเปรียบเทียบ (Comparison Operators)
โดยตัวดำเนินการเชิงสัมพันธ์ (Relational Operators)
3. การดำเนินการทางตรรกะ โดยตัวดำเนินการตรรกะ (Logical operators)

3.1 ข้อมูลชนิด boolean

Boolean เป็นประเภทข้อมูลที่มีได้เพียงสองค่าคือจริง true และเท็จ false เก็บค่าที่เป็นไปได้เพียงสองค่า

- 1 หรือ true สำหรับค่าที่เป็นจริง
- 0 หรือ false สำหรับค่าที่เป็นเท็จ

```
1 #include<stdio.h>
2 #include <stdbool.h>
3 int main(){
4     bool x = true;
5     printf("%d\n", x);
6     printf(x ? "true" : "false");
7     return 0;
8 }
```

ผลการรัน :

```
1
true
```

3.2

ตัวดำเนินการเชิงสัมพันธ์ (Relational Operators)

ชื่อเรียก	เครื่องหมาย	ตัวอย่างการใช้
น้อยกว่า	<	$A < B$
มากกว่า	>	$A > B$
น้อยกว่าหรือเท่ากับ	<=	$A <= B$
มากกว่าหรือเท่ากับ	>=	$A >= B$
เท่ากับ	==	$A == B$
ไม่เท่ากับ	!=	$A != B$

3.3 ตัวดำเนินการตรรกะ (Logical operators)

ตัวแปร		ผลลัพธ์		
a	b	a && b	a b	!a
1	1	1	1	0
1	0	0	1	0
0	1	0	1	1
0	0	0	0	1

ลำดับในการดำเนินการ

( )	ตัวดำเนินการทางคณิตศาสตร์
++ - + - !	
* / %	
+ -	
< <= > >=	Relation Operators
== !=	
&&	Logical Operators
= += -= *= /= %=	

4.1

คำสั่ง if-else

if

```
if (เงื่อนไข)  
    คำสั่ง ;
```

```
if (เงื่อนไข) {  
    ชุดคำสั่งที่ 1;  
    ชุดคำสั่งที่ n;  
}
```

if-else

```
if (เงื่อนไข) {  
    ชุดคำสั่งที่ 1 ;  
} else {  
    ชุดคำสั่งที่ 2 ;  
}
```

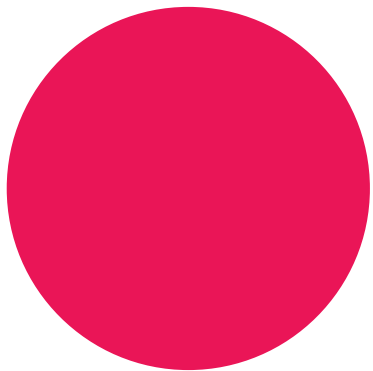
nested-if

```
if (เงื่อนไขที่1){  
    ชุดคำสั่งที่ 1 ;  
} else if (เงื่อนไขที่ 2) {  
    ชุดคำสั่งที่ 2 ;  
} else {  
    ชุดคำสั่งที่ 3 ;  
}
```

4.2

คำสั่ง switch-case

```
switch (นิพจน์ที่ต้องการตรวจสอบ)
{
    case ค่าคงที่ 1 :
        คำสั่งที่ 1 ;
        คำสั่งที่ n ;
    case ค่าคงที่ 2 :
        คำสั่งที่ 2 ;
        คำสั่งที่ n ;
    default :
        คำสั่งที่ 3 ;
        คำสั่งที่ n ;
}
```


แบบฝึกหัด ครั้งที่ 2

แบบฝึกหัด ครั้งที่ 2

2.1) จงเขียนโปรแกรม รับคะแนนสอบ จำนวน 4 วิชา วิชาละ 100 คะแนน แล้วหาคะแนนเฉลี่ย โดยถ้าคะแนนที่กรอกมากกว่า 100 หรือ น้อยกว่า 0 ให้โปรแกรมแสดงข้อความว่า Invalid input!!

2.2) จงเขียนโปรแกรมรับตัวเลขจำนวน 5 ตัว แล้วแสดงผลว่าตัวเลขที่รับเข้ามาเป็นจำนวนคู่ และคี่ อย่างละกี่ตัว

2.3) จงเขียนโปรแกรมคำนวณโบนัสของพนักงาน ให้โปรแกรมรับหมายเลขประจำตัวพนักงาน จำนวน 5 หลัก ฐานเงินเดือน และโอทีที่ได้ กำหนดให้ ถ้าเงินเดือนรวมตั้งแต่ 100000 บาท ได้รับ 10% ของเงินเดือนรวม เงินเดือนตั้งแต่ 70000 บาท ได้รับ 7% เงินเดือน 50000 บาท ได้รับ 5% เงินเดือน 30000 บาท ได้รับ 3% นอกนั้นได้รับ 1%

หมายเหตุ: เป็นเงินเดือนรวม = ฐานเงินเดือน +ot

แบบฝึกหัด ครั้งที่ 2

2.4) จงเขียนโปรแกรมรับค่าของคะแนนสอบกลางภาค 100 คะแนน และคะแนนสอบปลายภาค 100 คะแนน จากคีย์บอร์ด แล้วหาคะแนนเฉลี่ยเพื่อตัดเกรดตามเงื่อนไขต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	$80 \leq x \leq 100$	จะได้ grade = 'G'	หมายถึง	Good
	$50 \leq x < 80$	จะได้ grade = 'P'	หมายถึง	Pass
	$0 \leq x < 50$	จะได้ grade = 'F'	หมายถึง	Fail

(กำหนดให้โปรแกรมนี้จะทำงานก็ต่อเมื่อคะแนนที่กรอก ไม่น้อยกว่า 0 หรือ มากกว่า 100)

ตัวอย่างการแสดงผล

Please enter midterm score : 80

Please enter final score : 90

Your Score = 85 %

Grade = G , Good

แบบฝึกหัด ครั้งที่ 2

2.5) จงเขียนโปรแกรมรับค่าเลขจำนวนเต็ม (N) จากคีย์บอร์ด และพิมพ์ตัวเลขตัวสุดท้ายของ N เป็นข้อความ กำหนดให้ 0 = Zero, 1 = One, 2= Two, 3=Three , 4 =Four, 5= Five, 6 =Six, 7= Seven, 8 = Eight, 9 = Nine

ตัวอย่างการแสดงผล

Please enter number : 1062

Two

แบบฝึกหัด ครั้งที่ 2

2.6) ให้รับอักขระ 1 ตัว โดย

- ถ้าตัวอักขระที่ป้อนเข้าไบนั้นเป็นตัวพิมพ์ใหญ่ให้แสดงผลเป็นตัวพิมพ์เล็ก
- ถ้าตัวอักขระที่ป้อนเข้าไบนั้นเป็นตัวพิมพ์เล็กให้แสดงผลเป็นตัวพิมพ์ใหญ่
- แล้วพัฒนาโปรแกรมต่อ โดยถ้าป้อนตัวอักขระเข้าไแต่ไม่ใช่ตัวอักษรให้แสดงคำว่า error

แบบฝึกหัด ครั้งที่ 2

ASCII TABLE

Decimal	Hex	Char	Decimal	Hex	Char	Decimal	Hex	Char	Decimal	Hex	Char
0	0	[NULL]	32	20	[SPACE]	64	40	@	96	60	`
1	1	[START OF HEADING]	33	21	!	65	41	A	97	61	a
2	2	[START OF TEXT]	34	22	"	66	42	B	98	62	b
3	3	[END OF TEXT]	35	23	#	67	43	C	99	63	c
4	4	[END OF TRANSMISSION]	36	24	\$	68	44	D	100	64	d
5	5	[ENQUIRY]	37	25	%	69	45	E	101	65	e
6	6	[ACKNOWLEDGE]	38	26	&	70	46	F	102	66	f
7	7	[BELL]	39	27	'	71	47	G	103	67	g
8	8	[BACKSPACE]	40	28	(	72	48	H	104	68	h
9	9	[HORIZONTAL TAB]	41	29	)	73	49	I	105	69	i
10	A	[LINE FEED]	42	2A	*	74	4A	J	106	6A	j
11	B	[VERTICAL TAB]	43	2B	+	75	4B	K	107	6B	k
12	C	[FORM FEED]	44	2C	,	76	4C	L	108	6C	l
13	D	[CARRIAGE RETURN]	45	2D	-	77	4D	M	109	6D	m
14	E	[SHIFT OUT]	46	2E	.	78	4E	N	110	6E	n
15	F	[SHIFT IN]	47	2F	/	79	4F	O	111	6F	o
16	10	[DATA LINK ESCAPE]	48	30	0	80	50	P	112	70	p
17	11	[DEVICE CONTROL 1]	49	31	1	81	51	Q	113	71	q
18	12	[DEVICE CONTROL 2]	50	32	2	82	52	R	114	72	r
19	13	[DEVICE CONTROL 3]	51	33	3	83	53	S	115	73	s
20	14	[DEVICE CONTROL 4]	52	34	4	84	54	T	116	74	t
21	15	[NEGATIVE ACKNOWLEDGE]	53	35	5	85	55	U	117	75	u
22	16	[SYNCHRONOUS IDLE]	54	36	6	86	56	V	118	76	v
23	17	[ENG OF TRANS. BLOCK]	55	37	7	87	57	W	119	77	w
24	18	[CANCEL]	56	38	8	88	58	X	120	78	x
25	19	[END OF MEDIUM]	57	39	9	89	59	Y	121	79	y
26	1A	[SUBSTITUTE]	58	3A	:	90	5A	Z	122	7A	z
27	1B	[ESCAPE]	59	3B	;	91	5B	[	123	7B	{
28	1C	[FILE SEPARATOR]	60	3C	<	92	5C	\	124	7C	
29	1D	[GROUP SEPARATOR]	61	3D	=	93	5D	]	125	7D	}
30	1E	[RECORD SEPARATOR]	62	3E	>	94	5E	^	126	7E	~
31	1F	[UNIT SEPARATOR]	63	3F	?	95	5F	_	127	7F	[DEL]

แบบฝึกหัด ครั้งที่ 2

2.7) จงเขียนโปรแกรมหาพื้นที่และเส้นรอบวงของวงกลม โดยที่ผู้ใช้ป้อนรัศมี และให้เลือกว่าต้องการหาอะไร กำหนดให้ เมื่อกด 1 แสดงว่าต้องการหาพื้นที่ แต่ถากด 2 แสดงว่าต้องการหาเส้นรอบวง

ตัวอย่างการแสดงผล

Please input radius : 3

Calculator Menu :

1. Find area
2. Find circumference

Choose menu : 1

Area = 28.26

ตัวอย่างการแสดงผล

Please input radius : 3

Calculator Menu :

1. Find area
2. Find circumference

Choose menu : 2

Circumference = 18.84

แบบฝึกหัด ครั้งที่ 2

2.8) จงเขียนโปรแกรมคำนวณค่าบริการตัดหญ้าของบริษัทรับตัดหญ้าแห่งหนึ่ง โดยรับพื้นที่ตัดหญ้าจากแป้นพิมพ์ (ตารางวา) แล้วแสดงอัตราค่าบริการ ซึ่งมีอัตราค่าบริการดังนี้

- พื้นที่ต่ำกว่า 80 ตารางวา คิดตารางวาละ 12.50 บาท
- พื้นที่ 80 ถึง 200 ตารางวา คิดตารางวาละ 10 บาท
- พื้นที่มากกว่า 200 ถึง 400 ตารางวา คิดตารางวาละ 7.50 บาท
- พื้นที่มากกว่า 400 ตารางวา คิดตารางวาละ 5 บาท

ตัวอย่างการแสดงผล

Please input area : 100

Total service costs : 1000 baht

การตั้งชื่อไฟล์

64xxx-ข้อที่

เช่น

เลขประจำตัว 64999 ข้อที่ 2-1

จะได้ 64999-2-1.c หรือ 64999-2-1.cpp